

የዘምዘም ባንክ አክሲዮን ማኅበር

መመሥረቻ ጽሑፍ

አንቀጽ አንድ

ምስረታ

እኛ ስማችን፣ ዜግነታችንና አድራሻችን በዚህ መመሥረቻ ጽሑፍ አባሪ ሆኖ በተቀመጠው ሠንጠረዥ ውስጥ የተገለጸው መሥራቾች በኢትዮጵያ ሕግ፣ በተለይም በ1952 በወጣው የንግድ ሕግ፣ በባንክ ሥራ አዋጅ ቁጥር 592/2000 በአዋጅ ቁጥር 1159/2019 እንደተሻሻለው፣ እንዲሁም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያዎች መሠረት ሙሉ በሙሉ ከወለድ ነፃ የሆነውን «ዘምዘም ባንክ አክሲዮን ማኅበር»ን መመሥረቻ ጽሑፍና ከዚህ ጋር የተያያዘውን መተዳደሪያ ደንብ መሰረት ለማቋቋም ተስማምተናል፡፡

አንቀጽ ሁለት

የባለ አክሲዮኖች ስም፣ ዜግነትና አድራሻ

የማኅበሩ መሥራቾች ባለ አክሲዮኖች ስም፣ አድራሻና ዜግነት በዚህ መመሥረቻ ጽሑፍ መጨረሻ ላይ በተቀመጠው ሠንጠረዥ ውስጥ እንደተገለጸው ነው፡፡

አንቀጽ ሶስት

የማኅበሩ መጠሪያ

የማኅበሩ መጠሪያ ሥም «ዘምዘም ባንክ አክሲዮን ማኅበር» ሲሆን፣ በዚህ መመስረቻ ጽሑፍ ውስጥ ከዚህ በኋላ «ባንኩ» እየተባለም ሊጠቀስ ይችላል፡፡

አንቀጽ አራት

የባንኩ ዋና መሥሪያ ቤትና ቅርንጫፎች

1. የባንኩ ዋና መሥሪያ ቤት አዲስ አበባ፣ አራዳ ክፍለ ከተማ፣ ወረዳ 09፣ የቤተ ቁጭር አዲስ ነው፡፡

ገጽ 1ከ8

The bottom of the document features several handwritten signatures in blue ink. To the right, there are two official circular stamps. The first stamp is from the National Bank of Ethiopia (የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ) and the second is from the Registration Agency (የጽሑፍ ምዝገባ አገልግሎት). Both stamps include the date 10/11/2019 and the time 10:10 AM. There are also some handwritten notes and initials around the stamps.

2. ባንኩ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የሚያወጣቸውን መመሪያዎች መሠረት በማድረግ በኢትዮጵያ ውስጥና ከኢትዮጵያ ውጭ ቅርንጫፎች እና ተጠሪ ጽ/ቤቶችን ሊያቋቁም ይችላል፡፡

አንቀጽ አምስት

የባንኩ ዓላማዎች

1. የዘመዘመ ባንክ አክሲዮን ማኅበር ራዕይ የሽሪዓ ሕጎችን ከሀገራችን ሕጎችና ባሕላዊ እሴቶች ጋር በማገናዘብ አማራጭ የሚያቀርብ መሠረተ-ሰፊ ሽፋንና የአገልግሎት ዓይነቶችን ያካተተ እንዲሁም የላቀ የሙያ ብቃት እና ዘመናዊ ቴክኖሎጂን አጣምሮ የያዘ ባንክ በመመስረት የሀገራችንን ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ልማት በማፋጠን የበለጸገች ኢትዮጵያን ዕውን ለማድረግ መስራት ነው፡፡
2. የሕግ አግባብነታቸው እንደ ተጠበቀ ሆኖ ፤ ባንኩ ሙሉ በሙሉ ከወለድ ነፃ የሆኑ ማናቸውንም ዓይነት የባንክ ሥራዎችን ለመስራት የተቋቋመ ሲሆን ዝርዝር ተግባርና ዓላማዎቹ የሚከተሉት ናቸው፡-

ሀ. በወለድ ላይ ያልተመሰረቱ ማናቸውንም ዓይነት የገንዘብ ተቀማጮችን መቀበል፤

ለ. የወለድ አልባ የባንክ አሠራርን መሠረት ያደረጉ የተለያዩ የፋይናንስ፣ የብድር፣ የአድቫንስ እና የአቨርድራፍት አገልግሎቶችን መስጠት፤

ሐ. በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ገንዘብ ኢንቨስት ማድረግ፤

መ. በኢትዮጵያ ውስጥም ሆነ ከኢትዮጵያ ውጭ ተከፋይ የሚሆኑ የሐዋላ ወረቀቶችን፣ የክፍያ ትእዛዞችንና የተስፋ ሰነዶችን ማውጣት፣ መቀበል፣ በቅናሽ መግዛት፣ መሸጥና መለወጥ፤

ሠ. በኢትዮጵያ ውስጥም ሆነ ከኢትዮጵያ ውጭ ተቀባይነት ያላቸው ቼኮችንና የመንገደኛ ቼኮችን ማውጣት፣ መቀበልና መሸጥ፤

ረ. ባለአደራ ሆኖ መስራት፤

ሰ. የንግድ ዋስትናዎችን መስጠት፤

ሸ. ዓለም አቀፍ የባንክ ሥራዎችን መስራትና በመሰል ባንኮች መካከል በሚካሄዱ የንግድ ሥራዎች መሠማራት፤

ቀ. የውጭ ሀገር ገንዘብ ምንዛሪ መግዛትና መሸጥ፤

በ. ካዝናዎችንና የካዝና ክፍሎችን ማከራየት፤

- ተ. የዋስትና ሰነዶችን ገዝቶ በመሸጥ ኢንሸት ማድረግና በአክሲዮን ልውውጥ ሥራ መሳተፍ፤
- ቸ. አክሲዮን ለሚገዙና ለሚሸጡ ወኪል ሆኖ መሥራት፤
- ኀ. በገንዘብ መልክ ያልተቀረፀ ወርቅና ብር መግዛትና መሸጥ፤
- ነ. አመታዊ የዘካ ክፍያ መፈፀም፤
- ኘ. የባንኩ መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ በሚወሰነው መሰረት ከአመታዊ የተጣራ ትርፍ ላይ ሕዝባዊ የልማት ድጋፍ ማድረግ፤
- አ. ከላይ ከተዘረዘሩት ዓላማዎች ጋር ተያያዥነት ያላቸው ማናቸውንም ዓይነት የባንክ ሥራዎችን መሥራት፡፡

አንቀጽ ስድስት

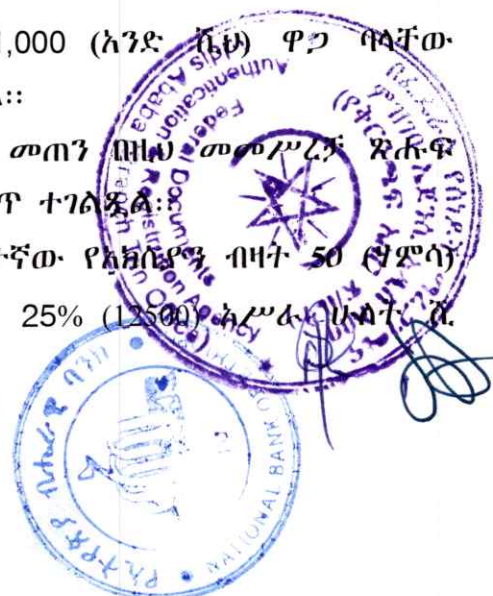
የባንኩ ካፒታል

1. የባንኩ ለመጀመሪያ ጊዜ የተፈረመ ካፒታል ፤ብር አንድ ቢልዮን ሰባት መቶ ሶስት ሚሊዮን ስድስት መቶ ሰባ አምስት ሺህ (1,703,675,000.00) ነው፡፡
2. ከባንኩ የተፈረመ ካፒታል ውስጥ የተከፈለው የባንኩ ካፒታል ፤ብር ስምንት መቶ ስማንያ ሶስት ሚሊዮን ሁለት መቶ ሰባ አምስት ሺህ (883,275,000.00) ሲሆን፤ ይኸውም በሙሉ በጥሬ ገንዘብ በ"ዘምዘም ባንክ አክሲዮን ማኅበር" ሥም በባንክ ተቀምጧል፡፡
3. ከተፈረመው የባንኩ ካፒታል ውስጥ ቀሪው ፤ብር ስምንት መቶ ሀያ ሚሊዮን አራት መቶ ሺህ (820,400,000.00) ባለአክሲዮኖች በገቡት ግዴታ መሠረት ተጠናቆ መክፈል ይኖርበታል፡፡

አንቀጽ ሰባት

አክሲዮኖች

1. የባንኩ የተፈረመ ካፒታል እያንዳንዳቸው ብር 1,000 (አንድ ሺህ) ዋጋ ባላቸው በጠቅላላው ተራና የተመዘገቡ አክሲዮኖች ተደልድሏል፡፡
2. እያንዳንዱ መሥራች ባለአክሲዮን ድርሻ የመዋጮ መጠን በዘመን መመሥረት ጾሐፍ መጨረሻ ላይ አባሪ ሆኖ በተያያዘው ሠንጠረዥ ውስጥ ተገልጿል፡፡
3. አንድ መሥራች ባለአክሲዮን ሊገዛ የሚችለው ዝቅተኛው የአክሲዮን ብዛት 50 (ሃምሳ) አክሲዮን የሚጠበቅበት የመጀመሪያ ክፍያ ቢያንስ 25% (12500) ማሥራት ሲሆን፤

አምስት መቶ ብር ሲሆን፤ ከፍተኛው የአክሲዮን ብዛት ደግሞ የሚወሰነው አግባብ ባለው የአገሪቱ ሕጎች እና መመሪያዎች መሠረት ነው፡፡

አንቀጽ ስምንት
የባለአክሲዮኖች ኃላፊነት

ባለአክሲዮኖች ኃላፊነታቸው በማኅበሩ ውስጥ ባላቸው የአክሲዮን ድርሻ ልክ ሲሆን፤ የባንኩ ኃላፊነት ደግሞ በንግድ ሕጉ ቁጥር 304 መሠረት ባለው ሀብት መጠን ብቻ የተወሰነ ነው፡፡

አንቀጽ ዘጠኝ
የባንኩ የሂሳብ ዓመት

1. የባንኩ የሂሳብ ዓመት እ.ኤ.አ. ከሐምሌ አንድ ቀን እስከ ሰኔ ሠላሣ ቀን ድረስ ይሆናል፡፡
2. የመጀመሪያው የባንኩ የሂሳብ ዓመት ባንኩ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ፈቃድ ካገኘበት ቀን ጀምሮ እ.ኤ.አ. እስከሚቀጥለው ሰኔ ሠላሣ ቀን ድረስ ይሆናል፡፡

አንቀጽ አስር
የመሥራች ባለአክሲዮኖች የትርፍ ድርሻ

1. “መሥራች ባለአክሲዮኖች” ማለት በንግድ ሕግ አንቀጽ 307 መሰረት የባንኩን መመሥረቻ ጽሑፍና መተዳደሪያ ደንቡን ፈርመው አክሲዮን የገዙ፤ በአይነት መዋጮ ያደረጉ፤ የባንኩን ሐሳብ ያፈለቁ፤ ሐሳቡም ዕውን ይሆን ዘንድ ጊዜ ዕውቀትና ጉልበታቸውን አጥፍተው የባንኩን ምሥረታ ከግብ ለማድረስ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት የሠሩና ከትርፍ ላይ ልዩ ተከፋይነት እንዲኖራቸው መብት ያላቸው ናቸው፡፡
2. “መሥራች ባለአክሲዮኖች” በባንኩ ምሥረታ ወቅት ላደረጉት የግብ ለማድረግ አስተዋጽኦ እና ለወሰዱት ኃላፊነት (ሪስክ) ለሦስት የመጀመሪያዎቹ አትራፊ ዓመታት ከባንኩ የተጣራ ትርፍ ላይ በጋራ 15% ያገኛሉ፡፡
3. አደራጅ መስራቾች በባንኩ ምሥረታ ወቅት ላደረጉት የግብ ለማድረግ የጊዜ አስተዋጽኦ እንዲሁም ለወሰዱት ኃላፊነት (ሪስክ) ለሦስት የመጀመሪያዎቹ አትራፊ ዓመታት ከባንኩ

የተጣራ ትርፍ ላይ በጋራ 5% ያገኛሉ። በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ላይ ለመሥራቾች የተወሰነው የጥቅም ክፍፍል የሚከናወነው ባለአክሲዮኖች በከፈሉት የአክሲዮን ድርሻ መጠን ይሆናል።

አንቀጽ አሥራ አንድ
የትርፍ አከፋፈል

1. በየሂሳብ ዓመቱ መጨረሻ ጠቅላላና የአስተዳደር ወጪዎች፣ ሕጋዊ የተቀማጭ ሂሳብ፣ ሌሎች የመጠባበቂያ ሂሳቦች፣ የመተኪያ ገንዘብ (አሞር ይዜሽን)፣ ከላይ በአንቀጽ “10” የተገለፁት የመሥራቾች ጥቅሞች፣ ሌሎች ወጪዎች እና የገቢ ግብር በሕጉና መተዳደሪያ ደንቡ መሠረት ከተቀነሱ በኋላ የሚገኘው የተጣራ ትርፍ ጠቅላላ ጉባዔው በሚወሰነው መሠረት ባለአክሲዮኖች ይከፋፈላል።
2. የትርፍ ክፍፍል የሚከናወነው ባለአክሲዮኖች በከፈሉት የአክሲዮን ድርሻ መጠን ይሆናል።

አንቀጽ አሥራ ሁለት
የባንኩ የአስተዳደር አካላት

የባንኩ አስተዳደር አካላት የሚከተሉት ናቸው፡-

- ሀ. የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔ
- ለ. የዲሬክተሮች ቦርድ
- ሐ. የሽሪአ አማካሪዎች እና
- መ. በዋና ሥራ አስፈጻሚ የሚመሩ የማኔጅመንት አባላት

አንቀጽ አሥራ ሶስት
የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔ

1. የባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔ የባንኩ ከፍተኛው የሥልጣን አካል ነው።
2. ጉባዔው በመተዳደሪያ ደንቡ እና በሕጉ መሠረት በመደበኛና በጥቅም ሰብሰቢ
 - 2.1. የዲሬክተሮች ቦርድ አባላትን ከመካከሉ ይመርጣል፣ ይሾማል፣ ይሽራል።
 - 2.2. የውጭ ኦዲተሮችን ይሾማል፣ ይሽራል፣ አበላቸውን ይወስናል።

[Handwritten signatures in blue ink]

[Handwritten signature in blue ink]

2.3. ሌሎች ሥራዎችንም እንደየአስፈላጊነታቸው ይፈጽማል፤ ያስፈጽማል።

አንቀጽ አሥራ አራት

የዲሬክተሮች ቦርድ

1. ባንኩ የሚተዳደረው በባለ አክሲዮኖች ጠቅላላ ጉባዔ የሚመረጡ 11 (አስራ አንድ) አባላት ባሉት የዲሬክተሮች ቦርድ (ከዚህ በኋላ “ቦርድ”) ይሆናል።
2. የቦርዱ የሥራ ዘመን ለሦስት (3) ዓመት ነው።
3. አንድ የቦርድ አባል የተመረጠበት ጊዜ ካበቃ እንደገና ሊመረጥ ይችላል።
4. የዲሬክተሮች ቦርድ ባንኩን ይወክላል። ስለሆነም በሕግ፣ በዚህ በመመሥረቻ ጽሑፍ እና በመተዳደሪያ ደንብ እንዲሁም በባለአክሲዮኖች ጠቅላላጉባዔ ውሳኔ ለሌላ የማኅበሩ አካል ተለይቶ ካልተሰጠ በቀር በባንኩ ሥራዎችና ጉዳዮች ላይ ሙሉ ሥልጣን ይኖረዋል።
5. ዲሬክተሮች ከፈረሙት አክሲዮኖች ውስጥ 10% ከባንኩ ዘንድ በዋስትና መልክ ያስቀምጣሉ። እነዚህ አክሲዮኖች ዳይሬክተሮቹ በስራ ላይ እስከቆዩበት ጊዜና ያለባቸውን ሀላፊነት እስከሚያስረክቡ ድረስ ተመላሽ አይሆኑም።
6. ቦርዱን የሚመለከቱ ዝርዝር ጉዳዮች የዚህ መመሥረቻ ጽሑፍ አካል ሆኖ በተዘጋጀው መተዳደሪያ ደንብ ውስጥ ተካተዋል።

አንቀጽ አሥራ አምስት

ዋና ሥራ አስፈጻሚ

1. ዋና ሥራ አስፈጻሚ የሚሾመውና የአገልግሎት ጊዜውም የሚወሰነው በዳይሬክተሮች ቦርድ ይሆናል።
2. ዋና ሥራ አስፈጻሚው ከዳይሬክተሮች ቦርድ በሚሰጠው መመሪያ መሠረት የባንኩን ሥራዎች የሚሠራ ሲሆን፣ ዝርዝር ተግባርና ሥልጣኑ ከንግድ ሕጉ ጋር በሚስማማ መልኩ በመተዳደሪያ ደንቡ ይወሰናል።

አንቀጽ አሥራ ስድስት

የሽሪዓ አማካሪዎች

ባንኩ ዝርዝር ሥልጣኑና ተግባሩ በመተዳደሪያ ደንቡ መሠረት የሚሆንና እንደአስፈላጊነቱ በባንኩ ቦርድ የሚሰየም የሽሪዓ አማካሪዎች ይኖረዋል። ኃላፊነታቸውም በአንቀጽ 5(2) የተመለከተውን ባንኩ ሙሉ በሙሉ ከወለድ ነፃ በሆኑ ሥራዎች ብቻ የመሠማራት ዓላማውን ማረጋገጥ ነው።

አንቀጽ አሥራ ሰባት

አዲተሮች

1. ጠቅላላ ጉባዔው የባንኩን የውጭ አዲተሮች ይሾማል፤ የአገልግሎት ክፍያቸውንም ይወሰናል።
2. የአዲተሮቹ ሥልጣን፣ ግዴታና ኃላፊነት በንግድ ሕጉ፣ በሌሎች አግባብነት ያላቸው ሕጎች፣ እንዲሁም በመመስረቻ ጽሑፉ እና በመተዳደሪያ ደንቡ በተደነገገው መሠረት ይሆናል።

አንቀጽ አሥራ ስምንት

ባንኩ ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ

ባንኩ የተቋቋመው ላልተወሰነ ጊዜ ሲሆን፣ በንግድ ሕጉ ቁጥር 495 ሥር በተገለጹት ምክንያቶች ሊፈርስ ይችላል።

አንቀጽ አሥራ ዘጠኝ

የባንኩ የሥራ ሪፖርቶች

እያንዳንዱ የሂሳብ ማጠቃለያ በሚጠቅም ጊዜ የዳይሬክተሮች ቦርድ የዓመቱን የሒሳብ ሚዛን፣ የትርፍና ኪሣራ መግጫ፣ በባንኩ ያሉትን ልዩ ልዩ ንብረቶችና ፅዳዎች፣ የንብረቱን

ዝርዝር እንዲሁም ባለፈው የሒሳብ ማጠቃለያ ሥራ ጊዜ ስለማግበሩ ሁኔታና አሠራር የሚያመለክት ሪፖርት ለጠቅላላ ጉባኤ ያቀርባል።

አንቀጽ 4ያ

ሕትመት

ባንኩ የሒሳብ መግለጫዎቹን በሕጉ መሠረት ታትመው እንዲወጡና በግልጽ በሚ ይ ስፍራ እንዲለጠፉ ያደርጋል።

አንቀጽ 4ያ ሁለት

ጠቅላላ ድንጋጌ

1. የባንኩን ሙሉ በሙሉ ከወለድ ነፃ በሆኑ ሥራዎች ላይ የመሠማራት ዓላማን መቀየር የአባላትን ሙሉ በሙሉ መስማማትን ይጠይቃል።
2. በዚህ የመመሥረቻ ጽሑፍ ውስጥ ባልተገለፁት የማሕበሩ ጉዳዮች ሁሉ እንደአሰራላጊነቱ የንግድ ሕጉ ድንጋጌዎችና አግባብነት ያላቸው የባንክ ስራ አዋጅ ድንጋጌዎችና የብሄራዊ ባንክ መመሪያዎች ተፈፃሚ ይሆናሉ።
3. እኛ የዘመዘም ባንክ አክሲዮን ማሕበር መሥራች ባለአክሲዮኖች ይህን የመመሥረቻ ጽሑፍ ለማጽደቃችን ማስረጃ ይሆን ዘንድ ተያይዞ በሚገኘው ሠንጠረዥ ላይ ዛሬ ህዳር

06, 2012 ቀን ፈርመናል።

አዲስ አበባ

06/03/2012

ዘግባዊ ባንክ ኢ.ማ. (በምስረታ ላይ)

የቦርድ አባላት

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ሀላፊነት	ፊርማ
1	ናሰር ዲና በድፋ (ዶ/ር)	ሰብሳቢ	<i>ዘርያዊ ደ/ሪ</i>
2	ሁሴን አግራው አብራሃም	ም/ሰብሳቢ	<i>ሀገረ</i>
3	አህመድ ሁሴን ሠሊድ (ዶ/ር)	አባል	<i>አህመድ ሀሳን</i>
4	እንድሪስ መሀመድ ዮሐንስ (ዶ/ር)	አባል	<i>ደ/ር እንድሪስ መሀመድ</i>
5	ጀማል ሙሀመድ መሀመድ	አባል	<i>ጀማል ሙሀመድ መሀመድ</i>
6	መካኒሳለም መሀመድ ነገሥት	አባል	<i>መካኒሳለም መሀመድ ነገሥት</i>
7	ሊዩላ ናሰር ከማል	አባል	<i>ሊዩላ ናሰር ከማል</i>
8	ነጋሥት አብዱሠመድ አብራሃም	አባል	<i>ነጋሥት አብዱሠመድ አብራሃም</i>
9	ቢዩ ሀጂ አባዱላ	አባል	<i>ቢዩ ሀጂ አባዱላ</i>
10	ኦረዳን መሀመድ አብራሃም	አባል	<i>ኦረዳን መሀመድ አብራሃም</i>
11	ሰላህዲን ከሊፋ አብዱልቃድር	አባል	<i>ሰላህዲን ከሊፋ አብዱልቃድር</i>

